

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Člankina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. — Redništvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 8. marca 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 29.

Prezident T. G. Masaryk.

Ob 80letnici velikega moža.

Českoslovaški parlament je 26. februarja t. l. izdal zakon, »zakon Masaryk« imenovan. Kratek je ta zakon, a nam vse pove; dve točki ima:

1. T. G. Masaryk si je pridobil zasluge za državo.

2. Te besede se morajo v večni spomin vklesati v kamen v obeh hišah Narodne Zbornice.

Zasluge za državo so mu priznane, največja čast, ki so mu jo mogli izkazati. V enakih kratkih stavkih so slavili Rimljani svoje državnike in vojskovodje, podobno je počastila Focha in Clemenceauja velika Francija. — Masaryk je ustanovitelj Českoslovaške republike, in to izrazi narod v kratkem stavku. Več kot tristoletno upanje naroda se je izpolnilo v tem možu. Realiziral je voljo do države, kakor so realizirali Kollár, Jungmann in Palacký voljo Čehov do naroda, do narodnega duševnega in kulturnega preporoda. Masaryka so imenovali očeta domovine, v njem vrhuni volja do države, on jo je ustvaril.

»Masaryk si je pridobil zasluge za državo«;

v tem lapidarnem in preprostem stavku je vsebovano vse, kar more hvaležna država reči o svojem ustanovitelju.

* * *

Rojen je bil Tomo Masaryk 7. marca 1850. Njegova otroška leta so bila nemirna. Hodil je v ljudsko šolo, učil se je ključavničarstva, pobegnil je domov, se je zopet učil, šel je na srednjo šolo, maturiral je leta 1872, doktorat je napravil leta 1875. Začel je potovati, videl je Italijo in Nemčijo, šel je v Ameriko in se je tam poročil. L. 1878. ga vidimo kot docenta na dunajski univerzi, štiri leta nato pride na univerzo v Pragi. Profesor filozofije poseže v politiko in postane prvorobitelj za pravice malih narodov. Nenavadno visoke zmožnosti ima; zmeraj je tam, kjer je resnica. Nikdar se ne ustraši in se tudi nepopularnosti ne boji; v borbi proti kraljevskemu rokopisu je v začetku sam, vse je proti njemu, a on vstraja in zmaga. Ob izbruhu vojne se je vračal iz Italije in Švice domov; a so mu rekli, naj nikar ne hodi nazaj v Avstrijo. Ostal je v Švici in je kmalu začel v besedi in pisavi nastopati proti bivši monarhiji. Šel je v Pariz in je postal tam predsednik Češkega zunanjega odbora, ki se je nato prelevil v Českoslovaški Narodni svet. Izdal je najrazličnejše publikacije v vseh svetovnih jezikih in je seznanil svet s težnjami malih narodov, z njih željo po prostosti. Bil je povsod okoli, bil je v Rusiji, na Japonskem in v Ameriki. Ko je o Božiču leta 1918 prišel domov, ga je sprejel narod tako, kot more napraviti to le najgloblja hvaležnost.

* * *

Osemdesetletni predsednik Českoslovaške republike je od večine političnih strank v republiki priznan danes kot voditelj javnega mnenja ne samo oficijelno, temveč tudi faktično. Njegov posebnostni ugled izvira iz njegovega političnega takta in iz njegovega programatičnega delovanja. Vzvišen je nad vse osebne in strankarske koristi; njegovo prizadevanje gre za tem, da služi državi in da faktični položaj pravilno spozna. Osebnih ambicij nima. Njegovi nazori izrazejo iz podanega položaja, skuša jih formulirati in porabiti za programatično delovanje.

Ustava daje inicijativi predsednika malo prostosti; a nemogoče je s paragrafi vezati aktiviteto take velike osebnosti. Masarykov vpliv na potek političnega življenja je zelo močen, zlasti zunanjo politiko ima trdno v svojih rokah.

Srednji Evropi manjka v nasprotju z Anglijo, Francijo in Švico filozofično ideologična in moralno predelana teorija javnega življenja; njenemu nacionalizmu in socializmu, njeni demokraciji in kulturi preti nevarnost, da postanejo samo odmev tujih idealov, priborenih drugod s težkim delom. To nevarnost je Masaryk spoznal takoj v začetku svojega političnega delovanja in se je proti nji boril; opirajoč se na duševno preteklost naroda se je trudil, da izgradi njegovo

ideologijo na večnih načelih religije in morale. Zmeraj je skušal narodovo življenje podrediti neki svetovni meri. To Masarykovo ideologično delovanje je neprimerne vrednosti in le na njegovi podlagi je mogel doseči praktične uspehe.

Pred vojsko je bil Masaryk v prvi vrsti politik, bolj politik kot profesor, politik z navdišjimi etičnimi in religioznimi cilji, z najfinejšim čutom za literaturo in filozofijo; tega čuta se je poslužil slednjič za politične namene. Za filozofa je resnica cilj, za politika sredstvo; politik se zanima za konkretno igro sil, ki obvladajo javno mnenje, filozof za ideje, na katerih ta igra temelji. Masaryk se na katedru ni nikdar čutil domačega; večkrat je povdarjal, da je imel že od začetka politične aspiracije. In politik smatra aktualnost za važnejše kot večne principije; zato se predsednik Masaryk ideologično večkrat razlikuje od profesorja Masaryka. To moramo vedeti, če ga hočemo globoko razumeti.

»Masaryk je za Českoslovaško svetovna zgodovinska osebnost; on predstavlja za češki narod takorekoč legitimacijo, na koje podlagi je bil sprejet v družbo samostojnih narodov«, pravi profesor Rádl z univerze v Pragi. In pristavlja: »Njegovi nauki so za zunanji svet merilo za presojanje življenja Českoslovaške države; veliko smo svetu obljubili in ob osemdesetletnici našega predsednika čutimo, da je prevzel naš narod težke dolžnosti.«

Slava velikemu Masaryku!

UGODNOSTI ZA LJUBLJANSKI VELESEJEM.

Minister trgovine je na priporočilo uprave za zaščito industrijske svojine izdal rešenje, s katerim se priznava predmetom, ki bodo razstavljeni na ljubljanskem velesejmu v času od 29. maja do 9. junija 1930, prvenstvena pravica za pridobitev pravice zaščite industrijske svojine v smislu čl. 160. zakona o zaščiti industrijske svojine.

* * *

ZRAČNI PROMET V DRŽAVI SE PRIČNE.

Po zimskem odmoru se v prihodnjih dneh zopet otvori zračni promet Zagreb—Dunaj in Zagreb—Beograd. Proga za Beogradom se otvori 17. t. m. ter odleti ob 8. uri zjutraj prvi avion te sezone proti Beogradu. Dne 31. marca o pol dvanajstih pa se odpelje prvi avion proti Dunaju.

* * *

OTVORITEV TELEFONSKEGA PROMETA GUŠTANJ—DUNAJ.

Po odloku ministrstva šte. 6656 od 15. februarja t. l. je bil 25. februarja t. l. odprt telefonski promet Guštanj—Dunaj po telefonskem vodu Maribor—Graz. Pristojbina za navadno govorilno enoto je 3-45 zl. fr. ali Din 37-95.

* * *

VINSKA TRGOVINA V DALMACIJI.

Iz Splita poročajo: V mesecu februarju se je zastoj v dalmatinski vinski trgovini nadaljeval. V inozemstvo so prodali vsega skupaj pet vagonov vina, manjše množine so prodali v okoliške

kraje. Cene so se gibale med 20 in 24 Din po alkoholni stopnji, za opolo in črno vino med 18 in 23, samo za boljša bela in črna vina med 26 in 27 Din po alkoholni stopnji.

* * *

RAFINERIJA GOB V JUGOSLAVIJI.

Iz Splita poročajo, da so v Krapanju zgradili pred kratkim rafinerijo gob, ki bo v morju nabrane gobe pripravila za trgovino. Doslej so pošiljali nepreparirane gobe v Italijo, od koder so kot fabrikat prišle v trgovino in je tako Jugoslavija lastne gobe kupovala za drag denar od italijanskih rafinerij. Pravkar otvorena rafinerija zaznamuje že prve ugodne zaključke. Preparirane gobe so vposlali merodajnim oblastim in so jih razstavili v Splitu in pokazalo se je, da so izborne kakovosti in da bodo najbrž v kratkem času izrinile inozemsko blago z naših domačih trgov. Zadruga v Krapanju je kupila doslej na leto okoli 150.000 kosov gob v inozemstvu in bo mogla to število sedaj sama pripraviti.

* * *

PRIDELEK OLIV V DALMACIJI.

Po poročilu iz Splita je bil pridelek oliv spravljen v mesecu februarju pod streho. V Severni Dalmaciji je bil zaključek slabši kot lani, v Srednji in Južni Dalmaciji pa boljši. Letošnji pridelek cenijo za 15 odstotkov nad lanskim. Kakovost je letos izborna, a so cene vsled obilnega pridelka vseeno padle in je tudi povpraševanje precej slabo. Navadno olje se plačuje po 9 do 11 dinarjev za 1 kg.

Reklama in prodaja.

Naloga dobrega prodajalca je: 1. Vzbuditi potrebo; 2. interesenta prepričati o dobroti in potrebnosti blaga; 3. ostati v spominu kupcu tako, da ta ob vsaki priliki spontano kupi v isti prodajalni. V takem slučaju vlada med prodajalcem in kupcem idealno razmerje, ki ga je treba doseči v poslovnem in gospodarskem življenju.

Dobra reklama ima isto nalogo, kakor smo jo prej opisali in deluje pri tem na široke mase — na stotine in tisoče ljudi. Ker se pa reklama ne more podrediti, niti prilagoditi posamezni osebi, mora imeti sugestiven vpliv. Vsaka najmanjša možnost premišljevanja ali dvoma mora biti izključena. Interesenti morajo priti do prepričanja, da je za njih propagirano blago življensko potrebno. Da še več! Reklama se mora razviti do pojma, ona mora biti vodnik, ki pelje interesenta skozi labirint, kakor »Odole«, »Elida«, itd. Samo izvrstna reklama, toda obenem tudi dobro in odlično blago, je moglo ustvariti poprej omenjene pojme. Mi torej vidimo, da mora kupljeni predmet odgovarjati našim obljubam, to je, mora imeti res one lastnosti, ki smo jih mi povzdigovali. Tu ne sme biti nobenega pretiravanja niti laži. Dalje je potrebno, da reklama za posamezni predmet stalno traja in da se ne ustavi reklama tako dolgo, dokler je sploh možno, da se bo predmet prodal. Da se mora reklama razvijati paralelno z duhom časa in modo, ni treba posebej povdarjati. Aktualni dnevniki dogodljaji vesele vsebine, kakor tudi simboli za svečanosti in praznike v izloženih oknih, ki so lepo okrašena, vzbujajo pozornost mimoidočih. Vsi predmeti, ki jih hočemo prodajati, morajo biti razstavljeni v izloženem oknu, ali pa na vidnem mestu v trgovini, tako da se jih takoj vidi. Blago, za katero nikdo ne govori in katero nikdo ne ponuja, se mora samo ponujati in samo zase govoriti. Reklama mora dalje iti roko v roki z lepotnim tipom mode in se mora prilagoditi kulturnemu nivoju. Način reklame pa ne sme žaliti estetičnega niti etičnega čustva, pa naj gre za kakršen koli predmet. Reklamo moramo izvesti tam, kjer prihaja največ ljudi, z drugimi besedami, tam kjer mora vsakomur pasti v oči. Dobra reklama mora biti vedno lepa, jasna, razumljiva in dobro čitljiva, slike morajo biti jasne in svetle. Vsebinska mora biti kratka in jedrnata, barve se morajo harmonično izpopolnjevati, tekst pa mora vsakogar prepričati.

Danes v času tehnike igra takozvana gibljiva reklama veliko vlogo. Čudovito razvita svetlobna reklama pritegne nase pogled s tem, da nam prikaže slike, ki se pojavljajo druga za drugo. Mehanično gibljiva reklama potegne nase tudi pogled interesenta, n. pr. pravi lepših ženskih nog z lepimi nogavicami in čevlji, velikanska steklenica, iz katere teče vino v kozarec itd. Ravno tako je tukaj omeniti reklamo živih ljudi, n. pr. manekine v velikih modnih trgovinah. Dalje so učinkovita reklama pokusne poizkušnje v delikatesnih trgovinah, sploh povabila za brezplačno in neobvezno predvajanje. Ne sme se pozabiti na reklamo potom inseratov v dnevnih časopisih, ki ima predvsem namen povečati detaljno prodajo in reklamo v strokovnih časopisih, ki pride v poštev za prodajo na veliko in za specialne predmete. Dalje je ome-

nit pismeno propagando kot korespondenco, ki se po večini obrača direktno na posameznega interesenta.

Še enkrat je treba poudariti, da mora biti reklama absolutno resnična, kajti prav nespametno bi bilo privabiti z mamljivimi besedami odjemalca in pretiravati lastnosti blaga, kajti s tem odjemalca že pri prvi prodaji za vedno odbijemo in izgubimo pri tem tudi dober glas. Isti učinek imajo pri reklamni pretiravanja, kajti tudi tukaj ni izpolnjena obljuba, ker odjemalec je nezadovoljen in se nikoli več ne vrne. Nasprotno pa mora biti reklamni tekst pri vsej svoji resničnosti tako sestavljen, da takoj vpliva na interesenta in ga prepriča v tem, kako potreben je propagirani predmet, tako za duševno, odnosno telesno ali zdravstveno stanje interesenta. Največje važnosti pa je začeto reklamo vzdržati in izvesti. Posebno važno pa je sledeče: Okolica prodajalne, vključnost prodajalca, odnosno prodajalke, so stvari, ki se najbolj globoko vtisnejo v dušo kupca in to mnogo bolj kakor najboljša reklama, ker ta slej ali prej izgine izpred naših oči. Radi tega vidimo, da vsak trgovec lahko uspešno dela zase reklamo in to predvsem s svojo osebno vpludnostjo.

Gospodarski februar v Franciji.

V kolikor se more pregledati konjunktorni razvoj od začetka leta, se na industrijskem polju ne more ugotoviti nobena omembe vredna sprememba. Kovinska industrija, merjena ob produkciji železa, jekla, valjanega blaga, železne rude, premoga in koks, se je mogla obdržati na višini preteklih šestih mesecev, in brezpozgojno k nji spadajoča avtomobilna industrija, ki je prestala težko krizo, je resno na potu do zboljšanja. — O zunanji trgovini Francije smo poročali v št. 26 »Trgovskega lista« in smo videli, da se je vrednost importiranega blaga zelo znižala, vrednost eksporta pa da je nekoliko narasla, tako da je letošnja januarjeva pasivnost dosti manjša od lanske. — Če se more govoriti o kakšni krizi v francoski industriji, se le-ta omeji prvič na obri luksuznih predmetov, drugič na hotelsko industrijo, ki si še sedaj ni mogla odpmoči od posledic newyorškega borznega kraha, in slednjič v veliki meri — vsled dogodkov na bombaževem trgu — tudi na domačo tekstilno industrijo, ki je primorana prodajati s precejšnjo izgubo. — Položaj električne industrije, kemične produkcije, plinove in gradbene obrti itd. je še nadalje ugoden; in tudi položaj francoskega poljedelstva ni tako slab, kakor ga slika francosko agrarno časopisje. — Razvoj cen v Franciji kaže šestmesečno naraščanje cen v mali trgovini na indeksno številko 614 in v januarju zopet padec na 604, dočim nadaljujejo cene v veletrgovini svojo baisse naprej, kakor skoraj v vseh drugih deželah sveta. Tako se more govoriti v Franciji kljub zvišanim tarifam na plin, vodo in elektriko in kljub precejšnjim davčnim bremenom o majhnem padanju življenskih stroškov, kar se pač malo čudno sliši. — Davčni dohodki Francije kažejo še zmeraj izborna blagajniško stanje države; v decembru preteklega leta so znašali 4200 milijonov frankov in so narasli v januarju ponovno, na 4470 milijonov frankov. Ti dohodki ustvarjajo stalni previšek državnih blagajniških prejemkov nad proračunskimi številkami, kar ni morda nikjer drugje na svetu. To previšno gospodarstvo, ki je pa za borzo in za bankarstvo v najvišji izmeri škodljivo, je povzročilo tudi zadnjo ministrsko krizo. V Franciji čakajo sedaj na novo znižanje davkov, k čemur se more v takšnem davčnem obilju živeča država brez nadaljnjega odločiti. Brez dvoma je, da se morejo te davčne redukcije poznati v gospodarskem življenju Francije le v dobri luči in da morejo predvsem poživiti naravnost grozljivo neprijetno nedelavnost borze.

Tarifne spremembe za premog in gradbeni material.

V številki 119 »Saobračajnega vesnika« je objavljen razpis generalne direkcije državnih železnic G. D. Br. 102.372/29 — G. D. Br. 12.081/30 z dne 17. februarja tega leta. S tem razpisom se ukinja prejšnji razpis generalne direkcije državnih železnic o podaljšanju povišanj vozarinskih postavk po 31. marcu in to za les za kurjavo, premog, apno, pesek, kamen in opeko.

Istočasno se uvedejo tablice novokreiranih vozarinskih postavk št. 32, 33, 34, 35, 36, 37 in 38 in se za poprej navedene predmete v lokalni tarifi od 1. marca 1929 naprej zamenjajo dosedanje postavke z novimi na sledeči način:

Na strani 30 v izjemni tarifi št. 1a — inozemski premog za plinarne, tvornice umetnih gnojil, elektrode, topilnice rude in livarne — je treba v predzadnji vrsti popraviti znižano vozarinsko postavko št. 25 na 32.

Na strani 31 v izjemni tarifi št. 1b — koks — je treba v predzadnji vrsti popraviti znižano vozarinsko postavko št. 25 na 32.

Na strani 32 v izjemni tarifi št. 1c — domači premog — je treba v predzadnji vrsti popraviti znižano vozarinsko postavko št. 26 na 33.

Na strani 32 v izjemni tarifi št. 1b — premog za Vojsvodino — je treba v predzadnji vrsti popraviti znižano vozarinsko postavko št. 30 na 37.

Na strani 40 v izjemni tarifi št. 18

— apno in gips — je treba prečrtati zadnji dve vrsti in vpisati kakor slede:

Vojarina se računa:

ad 1. apno — po znižani vozninski postavki št. 35; ad 2. gips — po znižani vozninski postavki št. 28, ako se vojarina plača najmanj za 10.000 kg od tovrnega lista in voza.

Na strani 41 — zemlja in pesek — v izjemni tarifi št. 20 je treba v predzadnji vrsti popraviti znižano vozarinsko postavko št. 27 na 34.

Na strani 41 v izjemni tarifi št. 21 — kamen — je treba v predzadnji vrsti popraviti znižano vozarinsko postavko št. 29 na 36.

Na strani 42 v izjemni tarifi št. 24 — opeka in krš — je treba prečrtati zadnji dve vrsti in napisati kakor sledi:

Vojarina se računa:

Opeka — an 1. po znižani vozarinski postavki št. 36; krš — ad 2. po znižani vozarinski postavki št. 29. Ako se vojarina plača na najmanj za tovrno težo uporabljenih vozov od tovrnega lista in voza.

Za les za kurjavo po izjemni tarifi št. 2a in 2b se ukinja 20% povišanje vozarinskih postavk. V izjemni tarifi št. 2b — les za kurjavo — se predvideva, da morejo biti pošiljke namenjene za potrošnjo doma in se morejo na namenjeni postaji odpeljati z navadnimi vozovi ali industrijsko železnico radi iztovorjenja. Reekspedicija ni dovoljena.

Vse te spremembe veljajo od 1. aprila tega leta naprej.

Nove določbe za uvoz blaga v Mehiko.

Mehikanski konzulat iz Beograda nam sporoča, da so nove določbe za uvoz v Mehiko stopile v veljavo dne 1. januarja 1930. Po teh določbah se ukinjajo konzularni računi. Vsaki pošiljatelj blaga, namenjenega v Mehiko, mora poslati prejemniku račun v štirih izvodih. Prejemnik mora te račune ob priliki carinjenja prezentirati. Računi morajo vsebovati sledeče podatke:

1. naznačenje vrste blaga, količina in vrednost;
2. mesto prodaje in izvor;
3. znake — No. — številke in vrste kolijev;
4. datum računa in podpis prodajalca.

Računi morajo biti izdani predno blago prispe v Mehiko.

Ako kateri od goraj omenjenih podatkov na računu manjka, se mora plačati kazen 10 do 15 pesov.

Pošiljke vzorcev morajo biti opremljene s spremljevalnim pismom, katerega mora podpisati pošiljatelj. To pismo mora nositi naziv »Nota de Moestrasc«.

NAMERAVANA KOMERCIALIZACIJA JUGOSLOVANSKIH DRŽAVNIH RUDNIKOV.

Jugoslovanska vlada se spričo nezadovoljivih poslovnih zaključkov državnih rudnikov na novo peča z vprašanjem njih komercializacije, ki so jo že večkrat nameravali in zopet opustili. Sicer se je v železnih rudnikih Zenica, Ljubija in Kakanj pokazala lepa aktiviteta, a ni misliti na njen dvig, dokler se kapaciteta z modernizacijo obratovanja ne more zvišati. Za modernizacijo bi bile pa potrebne investicije v znesku 600 milijonov dinarjev. Aktivni so bili tudi rudniki Kreka, Bukinje, Breza in Rudnik, ki so dali v zadnjem zaključnem bilančnem letu 1927/28 okoli 32 milijonov dinarjev, nasprotno so bili pa z 10% milijoni dinarjev pasivni rudniki Ugljevik, Banjaluka, Vrdnik, Vareš in Zabukovica. Spričo vsega tega naj se ustanovi za 18 državnih podjetij — 14 premogovnikov, 2 železna rudnika, 2 solini — delniška družba, v kateri pa hoče imeti država dve tretjini osnovne glavnice, da si ohrani merodajni vpliv. Mislijo tudi na prodajo nekaterih rudnikov, za slučaj, da bi se ne mogla dobiti za komercializacijo nobena skupina interesentov pod pogojem, da si ohrani vlada merodajni vpliv. Prepustitev delniške večine zasebnemu kapitalu sedaj ne pride v poštev.

Vse gornje določbe veljajo za uvoz blaga v Mehiko po morju. Pošiljke za Mehiko po kopnem morajo biti opremljene z manifestom v petih izvodih. Ta manifest mora vsebovati sledeče podatke:

1. mesto, kamor je namenjena pošiljka;
2. znaki, No., številke kolijev in njih vrsto;
3. bruto težo;
4. specifikacijo blaga;
5. skupno število kolijev, v številkah in besedah;
6. mesto in datum izdanega računa in podpis pošiljatelja;
7. ime osebe, ki bo na meji prevzela blago in izvršila carinsko manipulacijo za prejemnika.

Ti dokumenti se morajo poslati radi vidiranja mehikanskemu konzulatu v Zedinjenih državah Severne Amerike in sicer onemu, ki je najbližji obmejnemu mestu, v katerega se roba uvaža.

Ako bi teh dokumentov ne bilo, je treba plačati za blago dvojno carino.

Ako bo kateri od zahtevanih podatkov izpuščen, je treba plačati za kazen 10 do 15 pesov več carine.

Kvalitetna mameka

GLASOVALNA PRAVICA DELNIČARJA.

Načelno važen sklep je napravila Izvozna banka na svojem običnem zboru 3. t. m. Sklep se naslanja na znano novo ureditve glasovalne pravice delničarjev po najnovejši odredbi ministra za trgovino in industrijo. V pravila so sprejeli določbo, ki da en glas trem delničarjem. Doslej ni smel imeti delničar več kot 10 glasov, ne glede na število delnic.

Čitajte in razširjajte »TRGOVSKI LIST«.

Po svetu

Trgovska pogajanja med Jugoslavijo in Belgijo se bodo pričela v Beogradu; pot k njim je vsled končne ureditve obmejnih razmer prost. Pred pogajanja o trgovski pogodbi se bodo vršili razgovori o zopetni vzpostavitvi telefonskega prometa med obema deželama.

Jugoslovanska državna gospodarska konferenca, ki bi se imela vršiti v aprilu v Dubrovniku, je z odobravanjem vseh trgovskih zbornic preložena na majnik.

Lesno industrijsko d. d. bodo ustanovili v Beogradu in ji bodo dali delniško glavnico osem milijonov dinarjev.

V jezeru Vrdna v Dalmaciji bodo pričeli z umetno ribjo rejo. Donesek reje ob polnem obratu cenijo na letno tri milijone dinarjev.

Ogrska Hipotekarna banka je imela v preteklem letu 411.000 pengő čistega dobička in bo kot lani izplačala dividendo 4,25 pengő = 10,625%.

Pridelek sladkorja na Javi je cenjen na 2.700.000 ton, kar je precej manj kot povprečna trimilijunska produkcija zadnjih let.

53.000 ton kubanskega sladkorja je bilo prodanih te dni v Rusijo; ker gre za nov prodajni trg, so znižali ceno za poldrug dolarski cent pri funtu.

Enajst bombaževih predilnic v Španiji se je fuzioniralo v skupno podjetje z imenom »Union Industrial Algodonera« in z glavnico 40 milijonov peset. Algodón = bombaž.

Izvoz srebra je Ruska državna banka ustavila. V Londonu je doseglo srebro nov padec.

Avstralska pšenična zveza je tik pred ustanovitvijo. V vsaki državi bo zveza separatno urejena, pristop farmerjev bo obvezen.

Češko-moravska Kolben-Danek d. d. je osnovala neodvisni sekciji za izdelovanje aeroplanov in aeroplanskih motorjev. Delala bo tudi z italijanskim kapitalom s tvrdko Isotta Fraschini.

Donos davkov od piva v Češkoslovaški je znesel lani 401 milijon Kč. Za 19 milijonov več kot l. 1928. V zadnjih petih letih se je donos direktnega davka od piva zvišal za skoraj 30 odstotkov.

Na običnem zboru Vereinite Stahlwerke je označil generalni ravnatelj Vögler sedanji položaj kot neugoden. Zaposlenost znaša 70 odstotkov lanske zaposlenosti. Dividenda je 7-odstotna.

Banca Commerciale Italiana izplačuje letos zopet 13-odstotno dividendo; njena glavnica znaša 700 milijonov lir, rezerve so narasle na 580 milijonov.

Rumunske tovarne železa so izrekle svojo pripravljenost za vstop v Mednarodno zvezo surovega jekla.

Češkoslovaška Agrarna banka bo iz čistega dobička v znesku 6.719.000 Kč izplačala 4-odstotno dividendo ali 26 kron na delnico (lani 25 Kč).

Mednarodnemu kartelu špirta bo pristopil Ogrski kartel špirta; dobil bo eksportni kontingent 150.000 hektolitrov.

Nemškega kalija v januarju in februarju so prodali 3.890.000 stotov proti 3.100.000 stotom v istih lanskim dveh mesecih.

Srednjeevropski kartel rotacijskega papirja je namen pogajanj, ki se vršijo v Pragi med papirno industrijo Češkoslovaške, Nemčije, Avstrije in Italije. Gre v prvi vrsti za izrabo posebnega načina, ki omogoča velik prihranek lesa pri produkciji. Papirna industrija upa, da se bodo do leta 1931 dosegli tudi mednarodni dogovori o trgovini z rotacijskim papirjem.

Za stabilizacijo turške valute na temelju sedanjega tečaja so ustanovili sklad enega milijona turških funtov; polovico je dala vlada, polovico konsorcij bank.

Ceno umetne svile v Franciji bo vrhovno vodstvo te industrije zopet znižalo, in sicer z veljavnostjo s 15. t. m.

Centralna banka čeških hranilnic bo iz čistega dobička v znesku 4.500.000 Kč izplačala zopet 7-odstotno dividendo ali 82 Kč.

Newyorški borzni sedeži so zopet dražji; predzadnji je stal 410.000 dolarjev, zadnji 415.000.

Vi zaslužite,

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksav. Lešnik, Maribor, Cankarjeva 26

če imate

MAGGI-jeve izdelke za juhe

stalno v zalogi!

Petletni gospodarski program sovjetske Rusije.

Že v eni prejšnjih števil, v kateri smo govorili o prodiranju ruskega leša v Evropo, je bil nekoliko omenjen Rusije. Ta program bo se imel izvršiti v Rusije. Ta program se bi imel izvršiti v dobi 1928/29 do 1932/33 in sovjetska Rusija hoče v ta namen koncentrirati vse svoje sile. Načrt za tako dolgo dobo je sicer popoln novum v svetovni gospodarski zgodovini, toda je popolnoma v skladu z delavsko in kmetijsko državo, ki sloni na državno-kapitalističnih načelih. Tudi socialistična država s svojim gigantnim gospodarstvom ne more delati brez načrta, ki ne bi bil preračunan do najmanjših podrobnosti, kajti v nasprotnem slučaju bi se lahko dogodilo, da bi posamezne gospodarske celice delale vsaka po svoje in tako onemogočale gospodarski povzdig in s tem zrušile celo novo državno konstrukcijo.

V začetku je državna komisija za načrt (Gosplan) izdelala dve varianti za 5-letni načrt in sicer eno kot minimalno in drugo kot optimalno. V nasprotju z minimalno varianto, ki računa deloma z možnostjo slabe žetve v dobi 5 let, se ne ozira optimalna varianta v nobenem pogledu na slabe žetve in računa s povečanjem dohodkov poljedelstva. Ker je ruska komunistična stranka vedno optimistična in ima vedno najboljši uspeh pred očmi, se je odločila za optimalno varianto.

V ospredju 5-letnega načrta, iz katerega bomo posneli nekatere najvažnejše točke, stoji industrijalizacija. Prehod k industrijsko-agrarni državi se naj bi izvršil v tako hitrem tempu, kakor ga niso mogle doseči evropske države, pa tudi ne Združene države Severne Amerike. V primeri z letom 1927/28 naj bi se število obrti procentualno povečalo, v letu 1932/33 za 249,4, težka industrija za 255,4, in lahka industrija za 201,1%. Pri tem naj bi se investicije le v majhni meri krile iz rednega budžeta, temveč po večini iz tekočih dohodkov državne industrije. Investicije za poljedelstvo naj bi se povečale samo za 178,9%. — Investicije v celotnem narodnem gospodarstvu, ki so znašale v letu 1927/28 približno 7.112 milijonov rubljev, naj bi se povečale v letu 1932/33 na 17.142 milijonov rubljev. Kar tiče industrijsko produkcijo, ki je znašala leta 1927/28 približno 18,3 milijarde, se naj bi povečala v letu 1932/33 na 43,12 milijarde, to pomeni torej porast za celih 236%. Na kakšen način si boljševiki predstavljajo to povečanje, nam kažejo naslednje številke glede raznih najvažnejših produkcijskih sredstev in konsumnih predmetov, od katerih pa niso nekateri dosedaj dosegli še niti predvojne produkcije:

	1913	1927	1932
Železna ruda (mil. ton)	9,2	5,8	19
Surovo železo (mil. ton)	4,2	3,3	10
Poljedelski stroji (milijonov rubljev)	67	125	498
Cement (mil. sodov)	12,3	11,9	40
Opeka (milijonov kosov)	2144	1785	9300
Superfosfat (1000 ton)	55	150	3400
Bombažev tkanine (1 tisoč tton)	271	328	620
sol (1000 ton)	1978	2300	3239
gumijevih čevljev (milijon parov)	28	37	75

Kar tiče poljedelstvo, naj bi se rastlinska produkcija povečala za 56%, živinoreja pa za 54%. Nekateri številke, če jih primerjamo z l. 1913, nam pokazujejo interesantno sliko, da se je sicer poljedelska produkcija sama na sebi povečala, da pa produkcija žita npr. primerno počasi napreduje.

	1913	1927	1932
Površina setev (mil. ha)	113,7	115,6	142
Obdelana z žitom (mil. ha)	102,7	97,2	112
tehničnih kulturami (mil. ha)	5,5	7,3	12
živine (mil. komadov)	85	85	114
poljedelska produkcija: žita (milijonov ton)	81,6	73,1	106,0
bombaž (1000 ton)	744	718	1907

V veliki meri se računa vprav radi pretvorbe individualnega gospodarstva v kolektivno, da se bo na koncu petletnega načrta izvozilo znatne množine žita (8 mil. ton). Ta cilj je pri ogromnem pomanjkanju deviz sovjetske unije od-

ločilnega pomena, kajti od obsega izvoza je odvisen uvoz; rastoč izvoz žita pa bi imel za posledico primeren porast uvoza. Pojačen izvoz tobaka, lanu, živine, leša itd. je tudi predviden. — Za gradbo novih železnic je določenih po načrtu 184 milijonov rubljev, ki se naj bi uporabili predvsem za železnice lokalnega pomena v svrhu zgradbe industrije — v prvi vrsti za eksploatacijo gozdov. Načrt uvoza odgovarja industrijalizacijskemu programu in se ozira predvsem na težko industrijo. Narodni dohodki, ki so znašali leta 1927/28 okroglo 24.429 milijonov rubljev, se naj bi zvišali na 49.690 milijonov rubljev. Prav mamljivi izgledi se stavijo delavcem pred oči. Njihove sedanje majhne mezde naj bi se ob znatnem znižanju cen in šest-urnem delavnem času povečale za 70-5%.

Izvedbi 5-letnega gospodarskega programa služijo razne mere, kakor prehod k nepretrganemu produkcijskemu letu, ki bo prineslo s seboj 5-dnevni produkcijski teden. S tem odpade 52 nedelj in 13 različnih praznikov. Teden obstoji sedaj samo iz 4 delavnih dni in 1 praznika (počivalnika). Štiri petine delavstva dela stalno v tvornici, ena petina počiva. Od tega si boljševiki nadajo izboljšanje perspektiv bodočnosti, kajti oni mislijo, da se s tem pospeši hitrejši razvoj produkcije in da se znatno omili brezposelnost. Kakor se doznava iz vesti, ki jih prinaša sovjetsko časopisje, je odstranitev nedeljskega počitka naletela pri enem delu delavcev na odpor, to pa zato, ker gre tudi za izraz protiverske kampanje, s katero se en del delavcev nikakor noče strinjati.

Vzporodno z nepretrganim produkcijskim letom gredo mere za zboljšanje produkcije. Zopet se ima vpeljati enotna nadoblast v obratih, s čemer se odpravi dosedanje samolastno delavsko vodstvo. Ravno tako je v teku reorganizacija sovjetske in industrijske uprave. Z uvedbo enotne nadoblasti se nahaja vodstvo obrata v rokah direktorja, ki mu je dano najširše polnomočje. S tem je vzel vpliv posameznim delavskim organizacijam nad obrati. Te organizacije imajo samo pravico, da se pri nastavitvi delavstva pritožijo pri višji oblasti, kar pa ne more zadržati izvedbe sklepa vodstva obrata. S tem, kakor vidimo, se sovjetska vlada poslužuje metod, ki jih je do sedaj odločno odklanjala, ker jih je do sedaj odločno odklanjala, ker jih je smatrala za popolno meščansko-kapitalistične. Glede reorganizacije industrijske uprave se opaža močna tendenca za koncentracijo v svrhu ustvaritve koncentrov; pri tem so razlogi racionalizacije odločilni.

Ta kratka izvajanja o vsebini 5-letnega gospodarskega načrta nam kažejo, da je naloga, ki so si jo stavili sovjetski mogotci, uprav gigantna. Vprašati se je treba svedca, ali bo vse to, kar stoji v načrtu, tudi res izvedeno. Pridržati moramo, da imajo boljševiki brezobzirno energijo in je radi tega računati s tem, da bodo svoj načrt v več točkah sigurno izvedli, da, mogoče še celo prekosili. Težave nastajajo predvsem radi lastnih produkcijskih stroškov, ki igrajo veliko vlogo, ker je od njih odvisno padanje cen, ki je predvideno. V tem oziru imajo boljševiki že beležiti razočaranje, kajti namesto 11%, kakor je v načrtu predvideno, znaša padec stroškov za prvo četrtletje 1929/30 samo 4%. Centralni izvršilni odbor komunistične stranke je bil radi tega primoran obrniti se z oglašom na vse organizacije stranke, na delavske korporacije, komunistično mladinsko zvezo in na gospodarske kroge; v tem oglasu se jim nalaga kot dolžnost čim točnejša izvedba 5-letnega gospodarskega načrta. Ako bi se, kakor povdarja oglaš centralnega izvršilnega odbora, pri znižanju lastnih produkcijskih stroškov namesto predvidenih 400 milijonov rubljev prihranilo samo 175 milijonov rubljev, bi to pomenilo nevarno ogrožanje pet-letnega načrta.

TRAJNO KONJUNKTURNO PADANJE V NEMČIJI.

Zavod za konjunktorno raziskovanje v Nemčiji pravi z zadnjem zvezku svojih poročil, da se je padanje konjunkturre v zadnjih mesecih nadaljevalo. Zlasti značilno za trenutni položaj je izredno visoko število brezposelnih. Kljub mili zimi je število podpirancev veliko močnejše naraslo kot to zahteva sezija. Samo tričetrtine industrijskih delavcev imajo danes še delo. Produkcija je od srede lanskega leta trajno padala, produkcijski indeks omenjenega zavoda je padel od 109,8% v lanskem juniju na 95,9% v letošnjem januarju. Splošen je padec v industrijah produkcijskega blaga, manj enoten pa v industrijah porabnega blaga. Dotok naročil je bil nezadosten ali pa je nadalje padal. Cene so nadalje padle. Težki položaj poljedelstva se je še bolj poslabšal. Glede nadaljnjega razvoja pravi Zavod za konjunktorno raziskovanje, da se sedanja depresija ne bo dala tako hitro premagati, kakor je bila premagana depresija leta 1926. V industrijah porabnega blaga se izpraznitev blagovnih zalog v mali trgovini ni izvršila tako radikalno, kot v letu 1925/26 in ni pričakovati tako močnega impulza za zopetno napolnitev blagovnih zalog kot v omenjenem letu, tudi če bi bila kreditna preskrba boljša in bi kazal razvoj cen navzgor. V rubrikah nekaterih gospodarskih listov v zadnjem času včasih nobeni članki in nobena poročila ne vzamejo toliko prostora, kot sezname trgovskih insolvent v Nemčiji.

KVALIFICIRANI URADNIKI V POLJEDELSKI SLUŽBI.

Poljedelsko ministrstvo je vsem banškim upravam priporočilo, naj se pri imenovanju poljedelskih uradnikov držijo zakona za pospeševanje poljedelstva. Zakon zahteva za take uradnike strokovno sposobnost in potrebno prakso. Minister je zahteval do 30. t. m. seznam vseh poljedelskih uradnikov z natančnimi podatki o kvalifikaciji in praksi.

Gosenice — nevarnost za jugoslovansko kmetijstvo.

Jugoslovanskemu kmetijstvu preti velika nevarnost od gosenične nadloge. V pretekli jeseni je obsegala ta kuga ves veliki okraj od Vršca v Vojvodini do Vranja doli v Srbiji, to se pravi črto v dolžini 300 km in deloma v širini več kilometrov. Škoda v okolici Negotina, Knjaževca, Niša, Leskovca, Prokuplja, Kruševca in Čuprije je bila ogromna. Prišla je ta kuga v lanskem poletju iz Bolgarije v obliki majhnih metuljev, ki jih je zanesel veter. Gosenice razjedajo najprvo nekoliko listno staničje in postajajo z rastjo vedno požrešnejše, v velikansko škodo kultur. Razen paradižnikov se spravijo gosenice na vse rastline. Kmalu so požrle vse, kar je bilo zelenega, in so polja in travniki popolnoma opustošeni. Posebno huda je okolnost, da nastane ta tekom enega leta dve generaciji teh škodljivcev ali pa še tri. Najbolj nevarna je prva, ki nastopi v začetku maja. Tu ne gre za posamezne kraje, tu gre za obširno pokrajino.

Strokovnjak in predstojnik v poljedelskem ministrstvu Bora Milutinović opozarja, naj se že sedaj popišejo v vseh okuženih krajih vse brizgalnice, ki jih rabijo v vinogradništvu in v sadjereji, in naj se tudi ob pravem času nabavijo potrebne množine brizgalnega sredstva Urania. Lanski poskusi v Topčideru so pokazali, da je to najboljši in najsigurnejši sredstvo v borbi proti gosenični nadlogi. Isto skušnjo so imeli tudi v Besarabiji, kjer so slednjič to kugo tudi res zatrli. To naj bo pri nas bodrilo k borbi.

PRIPRAVE ZA BOJ PROTI SUŠI.

Ker je v letu 1927/28 trpela letina vsled velike suše in ker grozi vsled manjše padavine suša tudi letos, je vposlalo poljedelsko ministrstvo banškim upravam navodila za organizacijo proti suši in za kolikor mogoče racionalno obdelovanje zemlje. Posledice morebitne suše naj se preprečijo ali pa vsaj dovedejo na najmanjšo izmero. Zlasti naj se navaja prebivalstvo na to, da izkoristi lepo vreme in da kar najhitreje prične s sejanjem.

Ljubljanska borza

Tečaj 7. marca 1930.	Prejšnji dan	Pov. 1929
DEVIZH:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.735
Berlin 1 M.	—	13.53
Bruselj 1 belga	—	7.8987
Budimpešta 1 pengő	—	9.9178
Curich 100 fr.	1094.40	097.40
Dunaj 1 šilling	7.9713	8.0013
London 1 funt	275.11	275.91
Newyork 1 dolar	56.47	56.67
Pariz 100 fr.	—	221.81
Praga 100 kron	—	168
Reel 100 lir	295.85	297.85

Dobava-prodaja

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. marca t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg mila. — Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. marca t. l. ponudbe glede dobave progovnih štirikolesnih koles ter glede dobave kombiniranega stroja za oblanje desk. — (Pogoji so na vpogled pri navedenih oddelkih.) — Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 17. marca t. l. ponudbe glede dobave 6000 kg matic in 1700 kg li-toželeznatih palic za avtogenično varenje; do 18. marca t. l. glede dobave delov za ležišča; do 20. marca t. l. glede dobave leš in delov za ležišča. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobava mesa. Vršile se bodo naslednje licitacije glede dobave mesa za čas od 1. aprila 1930 do 31. marca 1931. — Dne 7. marca t. l. pri Komandi mesta v Slovenski Bistrici; dne 10. marca t. l. pri Komandi mariborskega vojnega okruha v Mariboru; dne 12. marca t. l. pri Intendanturi Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani in pri Komandi mesta v Ptuj; dne 14. marca t. l. pa pri Komandi celjskega vojnega okruha v Celju. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri navedenih komandah.) Dne 17. marca t. l. se bo vršila pri intendanturi Vrbske divizijske oblasti v Banjaluki javna licitacija glede dobave živil (fižol, riž, zdrob, testenine, krompir, mast, olje, čebula, paprika, kis itd.) — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni intendanturi.)

Tržna poročila

TRŽNE CENE V CELJU, dne 1. marca 1930.

Govedina: v mesnicah I. vrste 20, II. vrste 18; na trgu I. vrste 20, II. vrste 18, III. vrste, kravje meso 14—16 Din za kg, 1 kg vampov 9, pljuč 9, jeter 12, ledvic 17, loja 10 Din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste 22, II. vrste 20, jeter 18 pljuč 16 Din.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. vrste 28, II. vrste 25, III. vrste 22, pljuč 25, II. vrste 24, na debelo 24, suhe slanine 28, masti 26, šunke 28, prekajenega mesa I. vrste 27, II. vrste 26, prekajenih parkljev 8, prekajene glave 13, jeter 28 Din.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. vrste 6 Din.

Klobase: 1 kg krakovskih 30, debrecinskih 40, hrenovk 30, safalad 30, posebnih 30, tlačenk 20, polsuhih kranjskih 35, suhih kranjskih 50, braunšviških 20, salami 90 Din.

Perutnina: kokoš 30—35, petelin 30 do 35, raca 40, gos 80, puran 150, domači zajec, manji 15, večji 25 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 3, kislo smetano 16, 1 kg surovega masla 40, čajnega masla 56, masla 40, bohinskega sira 33—44, trapistovskega sira 60, sirčka 14, eno jajce 1 Din.

Pijače: 1 liter starega vina 20, novega 16, piva 10, žganja 25—30 Din.

Kruh: 1 kg belega kruha 5, 1 štruca v teži 50 dkg 2-50, 1 štruca v teži 100 dkg 5, 1 kg črnega kruha 4-50, štruca v teži 55 dkg 2-50, 1 štruca v teži 110 dkg 5, žemlja, mala 0-50, žemlja v teži 11 dkg 1, 1 kg polbelega kruha 4-80, 1 štruca v teži 52 dkg 2-50, 1 štruca v teži 104 dkg 5 Din.

Sadje: 1 kg orehov 11, luščenih orehov 40, suhih češpelj 7—10, suhih hrušk 8 Din.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 72, Santos 52, Rio 36, 1 kg pražene kave I. vrste 84, II. vrste 60, II. vrste 44—52, čaja 60—140, kristal belega sladkorja 13, sladkorja v kockah 15, medu 16—20, kavne primesi 20, riža I. vrste 12, II. vrste 8, III. vrste 5, 1 liter namiznega olja 20, olivnega olja 24—40, bučnega olja 18, vinskega kisa 3-50, navadnega kisa 2, petroleja 7-50, špirita denat. 12-50, 1 kg soli 2-50, celega popra 68, mletega popra 70, paprike 40, sladke paprike 48, testenin I. vrste 12, II. vr-

ste 8, mila 15-50, karbida 7, sveč 17, kvasa 32, marmelade 20—30 Din.

Mlevski izdelki: 1 kg moke št. 00 4-10, št. 0 4-10, št. 2 3-90, št. 4 3-35, št. 5. 3, št. 6 2-70, št. 7 2, ržene enotne moke 3-10, pšeničnega zdroba 4-15, koruznega zdroba 3, pšeničnih otrobov 1-50, koruzne moke 2-10, ajdove moke 4-70, kaše 3-80, ješprenja 4, ovsenega riža 7 Din.

Žito: 100 kg pšenice 230, rži 200, ječmena 200, ovsa 210, prosa 300, koroze 150, ajde 280, fižola 400—500, graha 1500, leče 1600 Din.

Kurivo: 100 kg premoga, črni trboveljski 45, zabukovski 48, rjavi 25, kubični meter trdih drv 120—130, 100 kg trdih drv 36, kubični meter mehkih drv 110, 100 kg mehkih drv 28 Din.

Krma: 100 kg sladkega sena 100, polsladkega sena 85, kislega sena 75, slame 60, prešana stane 8 Din več.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavate solate italijanske 16, endivije italijanske 12, 1 krožnik regrata 2-50, motovilca 2-50, 1 kg radiča 12—14, poznega zelja 3, kislega zelja 4, ohrovt 3, karfiola 8 do 9, 1 komad kolerabe 0-50—1, 1 krožnik špinata 2-50, 1 kg čebule 3, česna 12, krompirja 1-25, 1 komad repe 0-25 do 0-50, krožnik kisle repe 2 Din.

Mariborski trg, dne 1. marca 1930. Slaninarji so pripeljali iz 15 občin na 71 vozeh 292 zaklanih svinj, 1 bika in 6 telet na trg, kateri je bil to pot izredno dobro založen in obiskan. Cene mesu se od preteklega tedna bistveno niso spremenile. Tudi domači mesarji jih niso nič spremenili. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo

okoli 1200 komadov. Piščance so prodajali po 15—30, kokoši 40—50, race in gosi 60—80, purane 100—150, domače zajce 10—30, kozličje 75—100 Din za komad. — **Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice.** Krompir se je prodajal po 1—1-75, solata 8—10, čebula 2 do 3, česen 14—16, maslo 40—60, sir 22—90 Din za kg, ohrovt 1—3-50, karfiol 5—15, zeljate glave 1—6 Din za komad, kislo zelje 4, kislja repa 2, hren 14 Din za kg. Sadje: jabolka 3-50—8, posušene slive 10—12, datelji 44—70, orehi 40—46 Din za kg, limone 0-75 do

1-50, oranže 1—2-50 Din za komad. Cvetlice domače 0-50—2, francoske in italijanske 3—8 Din za komad. — **Lončena in lesena roba** se je prodajala po 1—100 Din, brezove metle 1-75—2-25, lesene grablje 8—10 Din za komad, koruzna slama 40 Din za vrečo.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 26. februarja so kmetje pripeljali 16 voz sena, 4 voze otave in 6 voz slame; v soboto 1. marca pa 20 voz sena, 3 voze otave in 7 voz slame na trg. Cene so bile senu 75—110, otavi 90—100, slami pa 85—90 Din za 100 kg.

VINOCET

Tovarna vinskega kisa, d. z. o. z. Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis

iz pristnega vina. Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst. Telefon št. 2389.

Brzojavi: Krispercoloniale Ljubljana

Telefon št. 2263

ANT. KRISPER COLONIALE

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe - Velepražarna kave - Milni za dišave Točna postrežba

LJUBLJANA DUNAJSKA CESTA 33

Ustanovljeno leta 1840

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka - Mineralne vode - - - Ceniki na razpolago

Govorniki!

Pevci!

Sportaši!

poizkusite

„VALDA“

pastilje.

Vi bodeite prijetno iznenadeni. Dobite jih v vseh apotekah in drogerijah. Zahtevajte jih samo v škatljicah z naslovom

„VALDA“

TISKARNA MERKUR

TRG-IND. D. D.

LJUBLJANA

Gregorčičeva ul. 23. Tel. 2552

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, štatusa, tabele, letake i. t. d. Knjigovodstva dela izvršuje v LASTNI KNJIGOVODSTVO

Od dobrega najboljši je samo

GRITZNER - ADLER - KAYSER

šivalni stroj in kolo

elegantna izdelava - najboljši materijal

URANIA pisalni stroji

v 3 velikostih

Novost: šivalni stroj kot

damaka pisalna miza

Samo pri

Jos. Petelinc-u

Ljubljana, Telefon int. 2913

Zmerne cene, tudi na obroke

Veletrgovina

kolonijalne in

specerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!

- KNJIGOVEZNICA - K. T. D.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE
STRACE
JOURNALE
SOLSKE
ZVEZKE-MAPE

ODJEMALNE
KNJIŽICE
RISALNE
BLOKE
I. T. D.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiu)

Brzojavke: Kredit Ljubljana - - - Telefon št. 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.